

RAN - 2301000103033021

RAN-2301000103033021**S. Y. B. A. (Sem. - III) Examination October - 2023****Economics - V : Paper - V (Core Course)****Macro Economics : Paper - I (Principle) Money and Banking****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

S. Y. B. A. (Sem. - III)

Name of the Subject :

Economics - V : Paper - V (Core Course) - Macro Economics : Paper - I
(Principle) - Money and Banking

Subject Code No.: 2301000103033021

Seat No.:

Student's Signature

- (2) All questions are compulsory.
- (3) Each question for one marks.
- (4) 1 to 10 MCQ and 11 to 15 Fill in the blanks.
- (5) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
- (૬) પ્રશ્ન ૨ ફરજિયાત છે.
- (6) Question no. 2 is compulsory.
- (૭) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
- (7) Figures to the right indicate full marks of the questions.

પ્ર. ૧. MCQ અને ખાલી જગ્યા પૂરો.**Q. 1. MCQ and Fill in the blanks.****15**

1. નીચે પૈકી કયા સાધનનો ઉપયોગ અવેજ નાણાં તરીકે થાય છે?
1. Which of the following instruments are used as near money?
  - A. ટ્રેઝરી બિલ.
Treasury bill.
  - B. નાણાકીય સંસ્થાના શેરો.
Shares of a financial institution.
  - C. બેન્કોની બાંધી મુદતની થાપણો.
Fixed term deposits of banks.
  - D. A, B, C ત્રણેય વિકલ્પો.
A, B, C all three options

2. 19 મી સદીમાં ચલણી નોટો બહાર પાડવાના કયા સિદ્ધાંતો અસ્તિત્વમાં હતા?
2. Which principles existed for issuing currency notes in the 19th century?
- A. ચલણ સિદ્ધાંત.
Currency principle.
- B. બેંકિંગ સિદ્ધાંત.
Banking principle.
- C. નાણાકીય સિદ્ધાંત.
Monetary principle.
- D. A અને B બંને.
Both A and B.
3. ભાવ સપાટી અને નાણાંના મૂલ્ય વચ્ચે કેવો સંબંધ છે?
3. Which kind of relationship between price level and value of money?
- A. સપ્રમાણ.
Symmetrical.
- B. સીધો.
Directly.
- C. અપ્રમાણ સર
Disproportionately.
- D. વ્યસ્ત સંબંધ.
Inverse relationship.
4. પ્રો. ફિશરના વિનિમય સમીકરણમાં V એટલે શું?
4. What is “V” in Prof. Fisher equation of exchange?
- A. ભાવ સપાટી.
Price level.
- B. નાણાનું પરિમાણ.
Quantity of money.
- C. નાણાનો ચલણ વેગ.
Velocity of money.
- D. વિનિમયના સોદા.
Volume of transactions.

5. કુગાવા દરમ્યાન કઈ રેખા બેકારી અને ભાવ વધારા વચ્ચે વ્યસ્ત સંબંધ દર્શાવે છે?
5. Which curve indicates inverse relationship between unemployment and price increase during inflation?
- A. ફિલિપ્સ રેખા.
Philips curve.
- B. માંગ રેખા.
Demand curve.
- C. પુરવઠા રેખા.
Supply curve.
- D. ખર્ચ રેખા.
Cost curve.
6. નીચે પૈકી કયા શાખ નિયંત્રણના મુખ્ય હેતુઓ ગણાવી શકાય?
6. Which of the following can be considered as the main objectives of credit control?
- A. વિનિમય દરમાં સ્થિરતા જાળવવી.
Exchange stabilisation.
- B. ભાવ સપાટીમાં સ્થિરતા જાળવવી.
Price stabilisation.
- C. આર્થિક સ્થિરતા જાળવવી.
Economic stability.
- D. A, B, C ત્રણેય વિકલ્પો.
A, B, C all three options.
7. નીચે પૈકી કયા લક્ષણો નાણા સંકોચનના ગણાવી શકાય?
7. Which of the following is a characteristics of deflation?
- A. નાણાકીય આવકમાં ઘટાડો.
Decrease in monetary income.
- B. સમાજના કુલ ખર્ચમાં વધારો.
Increase the total cost of society.
- C. નાણાકીય આવકમાં વધારો.
Increase in monetary income.
- D. B અને C બંને.
Both B and C.

8. નીચે પૈકી કયું રોકડ પુરાંત સમીકરણ પ્રો. પિગુનું છે?
8. Which of the following cash balance equation belongs to Prof. Pigou's?
- A. $P = \frac{MY}{M}$
- B. $P = \frac{M}{KR}$
- C. $P = \frac{M}{KY}$
- D. $P = \frac{n}{K + rK}$
9. ચલણી નોટો બહાર પાડવાની ન્યુનતમ અનામત પદ્ધતિ ક્યારથી અમલમાં આવી છે?
9. Since when the minimum reserve system of issuing currency notes come into effect.
- A. 1958.
- B. 1957.
- C. 1960.
- D. 1970.
10. મહારાણી એલિઝાબેથના નાણાકીય સલાહકાર કોણ હતા?
10. Who was Queen Elizabeth's financial advisor?
- A. સર ટોમસ ગ્રેશામ.
Sir toms Gresham.
- B. પ્રો. માર્શલ.
Prof. Marshall.
- C. હાવર્ડ એલિસ.
Howard Elis.
- D. પ્રો. પિગુ.
Prof. Pigou.

ખાલી જગ્યા પુરો.

Fill in the blanks.

11. “નાણાનું મૂલ્ય સમાજની કુલ આવક અને કુલ ખર્ચ પર આધાર રાખે છે.” – આવિધાન _____ અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યું છે.
11. “The value of money depends on the total income and total expenditure of the society” this statement is _____ economist presented.

12. બેન્કોની બાંધી મુદતની થાપણને _____ નાણું કહેવામાં આવે છે.
12. Fixed term deposit of banks are called _____ money.
13. IMPS નું પૂરું નામ _____.
13. The full name of IMPS is _____.
14. રિઝર્વ બેન્ક ઈન્ડિયાએ _____ રોજથી તેની કામગીરી શરૂ કરી હતી.
14. The Reserve Bank of India started its working from _____.
15. નાણાના મૂલ્યમાં થતા ફેરફારોને જે પદ્ધતિથી માપવામાં આવે છે. તેને _____ પદ્ધતિ કહેવામાં આવે છે.
15. The method by which changes in the value of money are measured is called the _____ method.

પ્ર. ૨. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૧૦

૧. ચલણી નોટો બહાર પાડવાની હાલ કઈ પદ્ધતિ અમલમાં છે? ક્યારથી?
૨. અવેજ નાણું એટલે શું?
૩. બેરોજગારીનો કુદરતી દર એટલે શું?
૪. શાખ સર્જનનું સૂત્ર લખો.
૫. “IFSC” નું પૂરું નામ જણાવો.

પ્ર. ૩. ભાવ સૂચકાંક એટલે શું? તેની રચના અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.

૧૩

અથવા

પ્ર. ૩. મધ્યસ્થ બેંકના ગુણાત્મક શાખ નિયંત્રણના સાધનો તેની મર્યાદા સહિત સમજાવો.

૧૩

પ્ર. ૪. ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

૧૨

૧. નાણાનાં કર્યો.
૨. કુગાવાજન્ય ખાધનો ખ્યાલ.
૩. ફિલિપ્સ વક્રનો ખ્યાલ.
૪. ફીશરનું વિનિમય સમીકરણ.

- Q. 2. Answer the following questions briefly. 10**
1. Which is the current mode of issuing currency notes? Since when?
  2. What is near money?
  3. What is the natural rate of unemployment ?
  4. Write the formula of credit creation.
  5. Write full name of 'IFSC'.
- Q. 3. What is price index number ? Discuss the formation and limitations of price index number? 13**
- OR**
- Q. 3. Explain the qualitative credit control measures of the central bank with its limitations. 13**
- Q. 4. Write short note. (any two) 12**
1. Functions of money.
  2. The Concept of Inflationary gap.
  3. The concept of Philips Curve.
  4. Fisher's exchange equation.
-